

Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Iván Éva jogtanácsos által képviselt **felperesnek** a személyesen eljáró **alperes** ellen **szerződés teljesítése** iránt a Budakörnyéki Bíróságon indult, majd áttételt követően a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon 1.P.II.24.932/2009. szám alatt folytatódott és másodfokon a Fővárosi Bíróság 67.Pf.636.073/2010/3. szám alatti ítéletével befejezett perében, az említett jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Bíróság 67.Pf.636.073/2010/3. számú ítéletét a Budapesti II. és III. kerületi Bíróság 1.P.II.24.932/2009/7. számú ítéletére kiterjedően hatályon kívül helyezi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg felperesnek 15 napon belül 1.773.198 (Egymillió-hétszázhetvenháromezer-egyszázkilennyolc) Ft-ot és 1.035.567 (Egymillió-harmincötezer-ötszázhatvenhét) Ft-nak 2007. október 19-től a kifizetésig járó, a mindenkorl jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatát, továbbá 380.000 (Háromszáznyolcvanezer) Ft együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

2001. április 26-án 36 havi futamidejű pénzügyi lízingszerződés jött létre a felperes mint lízingbe adó és az alperes mint lízingbe

vevő között, melynek tárgya egy Mercedes Benz E280 típusú gépjármű volt. A szerződés szerint amennyiben az alperes maradéktalanul eleget tesz a lízingszerződés alapján fennálló fizetési kötelezettségének, az utolsó lízingdíj részletbe bekalkulált maradványértéken megszerzi a lízingtárgy tulajdonjogát.

2002. augusztus 1-én a gépjárművet totálkáros baleset érte. A felperes a gépkocsit 2007. október 16-án 525.000 Ft vételár fejében az U Kft. részére értékesítette, majd 2007. október 30-án kelt levelével a szerződést felmondta és felhívta az alperest a befolyó vételár beszámítása után a lízingszerződés alapján még fennálló 1.733.198 Ft összegű tartozás megfizetésére.

A felperes 2008. november 7-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő az alperessel szemben, majd a perré alakult eljárásban 1.773.198 Ft-ban, továbbá a tőkeösszeg részét képező 1.035.567 Ft-nak 2007. október 19-től járó kamataiban kérte az alperes marasztalását.

Az alperes a követelés elévülésére hivatkozással kérte a kereset elutasítását. Álláspontja szerint a követelés elévülése azért következett be, mert a felperes 2002. december 18-án kézbesített fizetési felszólítása után csak közel 6 év elteltével, 2008. november 19-én kapott a felperestől újabb fizetési felszólítást.

A felperes vitatta a követelés elévülését. Állítása szerint az alperes által elismerten 2002. december 18-án kézbesített fizetési felszólítást megelőzően 2002. augusztus 1-én és 2002. augusztus 27-én is küldött - „sima” postai küldeményként - az alperes részére fizetési felszólításokat. Tartozás elismerésnek minősülnek az alperesi jogi képviselő 2006. szeptember 11-i levelében és a peres felek között 2006. november 17-én létrejött engedményezési szerződésben szereplő alperesi nyilatkozatok is, melyeknek ugyancsak elévülést megszakító hatályuk volt. A perbeli szerződés részét képező ÁSZF. XII/58. pontja értelmében megszakították az elévülést a felperes 2007. október 30-i és 2007. november 28-i keltezésű fizetési felszólításai is, függetlenül attól, hogy azok „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza az alperes címéről.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 7. sorszámú ítéletével a keresetet elutasította. Az elsőfokú ítélet szerint csak a Ptk. 327. § /1/ bekezdésében írt cselekmények szakítják meg az elévülést, és mivel a felperes által hivatkozott engedményezési szerződés nem tartalmazott írásbeli felszólítást, és nem tartalmazta a követelés megegyezéssel való módosítását, továbbá a tartozás elismerést sem, az engedményezési szerződés megkötésével az elévülés nem szakadt

meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a fizetési felszólítások csak abban az esetben szakítják meg az elévülést, ha azt a címzett át is veszi. A 2002. december 17-ét követő 5 éven belül azonban egyetlen fizetési felszólítás kézbesítése sem történt meg az alperes részére, ezért a felperes követelése 2007. december 17-én elévült.

A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján helybenhagyta. A fellebbezésben írtakra figyelemmel kiemelte, hogy a felperes fizetési felszólításai nem minősülnek hivatalos iratnak, ezért azokra nem irányadók a 79/2004.(IV.19.) Korm. rendeletnek a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó rendelkezései. Hangsúlyozta, hogy sem a fellebbezésben hivatkozott, az alperes jogi képviselője által írt levél, sem a felek között 2006. november 17-én létrejött engedményezési szerződés nem tartalmazott tartozás elismerést, utóbbi mindössze egy alperes által érvényesített követelés elszámolásának módjával kapcsolatban rendelkezett.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 327. § /1/ bekezdésében, 214. § /1/ bekezdésében írtakat, ellentétes a 79/2004.(IV.19.) Korm. rendelet 29. §-ában foglaltakkal. Felülvizsgálati kérelmét az alábbiakkal indokolta: Mind az alperes jogi képviselőjének a felpereshez, 2005. szeptember 15-én érkezett megkeresése, mind a peres felek között 2006. november 17-én létrejött engedményezési szerződés - tartalma szerint - tartozás elismerésnek minősült ugyanis előbbi dokumentum tartalmazta, hogy az alperes köteles a felperes felé elszámolni az igényérvényesítés során befolyt összeggel, utóbbi megállapodás pedig a lízingszerződésből eredő tartozás kiegyenlítésének módjáról rendelkezett. Ha az alperes nem ismerte volna el a felperes felé fennálló tartozását, nyilván nem tett volna lépéseket annak érdekében, hogy a megfizetés módjáról valamilyen formában rendelkezzen.

Az alperes azt is kifejezetten elismerte, hogy 2008. november 19-én átvette a tértivevényes küldeményként részére megküldött fizetési felszólítást.

A Pp. 99. §-ában foglaltak ugyan csak a bírósági iratok vonatkozásában alkalmazhatók, de az eljáró bíróságok nem hagyhatták volna figyelmen kívül a 79/2004.(IV.19.) Korm. rendelet 29. §-ának /1/-/5/ bekezdésében írtakat. Figyelemmel az itt írt rendelkezésekre, továbbá az ÁSZF. 58 pontjának rendelkezésére és a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó általános gyakorlatra, azt kell megállapítani, hogy a kézbesítéshez fűződő joghatások a kézbesítés második megkísérlését követő 5. munkanapon beálltak. A

Ptk. 214. § /1/ bekezdése szerint az írásban közölt nyilatkozat hatályosságához szükséges, hogy az a másik félhez megérkezzen. A perbeli esetben mind a fizetési felszólítások, mind a felmondás az ÁSZF. 58 §-a értelmében megérkezett az alpereshez, az ügyfelek által megadott elérhetőségek pontosságáért pedig nem a hitelintézet felelős.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg a jogszabályoknak.

A Ptk. 326. § /1/ bekezdése szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik. Az eljáró bíróságok a követelés esedékessé válása időpontjának meghatározása nélkül állapították meg 2007. december 17-én a követelés elévülésének időpontját lényegében arra alapítottnak, hogy az alperes bizonyítottan átvette a felperes 2002. december 16-án kelt fizetési felszólítását és a 2002. december 17-től számított 5 év alatt az elévülést félbeszakító eseményre nem került sor. Ezzel az állásponttal a Legfelsőbb Bíróság nem ért egyet.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint abból kell kiindulni, hogy az alperes által használt gépjárművet totálkáros baleset érte 2002. augusztus 1-én és figyelemmel arra, hogy az ÁSZF nem írta elő a felperes számára a lízingtárgy pótlásának a kötelezettségét, a szerződés céljának elérése e baleset miatt lehetetlenült. Az ÁSZF VI. fejezetében írtak szerint totálkáros esetén is az ÁSZF IX. fejezete szerinti elszámolásnak van helye a felek között. Mivel ezen elszámolás során a gépjármű értékesítéséből befolyt összeget a lízingbevevő kötelezettségét csökkentő tényezőként kell figyelembe venni, a perbeli esetben értelemszerűen csak a gépkocsi értékesítését követően elvégzett elszámolás alapján lehetett megállapítani, hogy az alperes tartozik-e a felperesnek, illetve tartozása milyen összeg erejéig áll fenn. A felperest a tartós jogviszony lezárásakor elvégzett „végső” elszámolás eredménye alapján megillető összeg esedékességének időpontja előtt a perbeli követelés elévülése nem kezdődhetett meg. A felperes pedig a gépjárművet csak 2007. június 16-án értékesítette, majd 2007. októberében közölte az alperessel, hogy az elszámolás alapján mekkora összegre tart igényt. (A bérlet és a részletvétel jellemzőit is tartalmazó lízingszerződés alapján létrejött tartós jogviszony fennállása alatt keletkezett egyes tartozások pedig, mint például az egyes díjrészletek fizetésének elmulasztása miatti

tartozás - ahogy arra a BH.1998.évi számában 242. sorszám alatt közzétett jogeset rámutatott - „önálló elévülés” tárgyai nem lehetnek).

Az elévülés megszakadásával kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróság álláspontja a következő:

Helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy nem minősülnek hivatalos iratnak azok a küldemények, melyeket a felperes az alperes részére postára adott. A hivatalos irat definícióját ugyanis a postáról szóló 2003. évi CI. törvény 3. §-ának 10. pontja tartalmazza és az ott írt meghatározás szerint sem 2007-ben, sem korábbi időpontban nem minősültek hivatalos iratnak azok a küldemények, melyeket egy pénzügyi intézet saját ügyfele részére postára adott. Ebből következően azt is helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy jelen ügyben nem irányadóak a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004.(IV.19.) Korm. rendelet 29. §-ának a hivatalos irat kézbesítésére vonatkozó rendelkezései.

Valamennyi egyoldalú címzett jognyilatkozatra, így a felmondásra és a fizetési felszólításra is vonatkozik a Ptk. 214. § /1/ bekezdésének az a rendelkezése, hogy írásban közölt nyilatkozat hatályosságához az szükséges, hogy az a másik félhez megérkezzen. Helyesen hivatkozott a felülvizsgálati kérelem arra, hogy az elévülés vizsgálata során figyelembe kell venni a szerződés részét képező ÁSZF. XII.58. pontjának rendelkezését. Az ott írtak szerint amennyiben a lízingbe adó a lízingbe vevőnek címzett küldeményét sima, vagy ajánlott postai küldeményként továbbítja, a küldemény a postai feladástól számított 5. munkanapon kézbesítettnek minősül és ugyanez a rendelkezés irányadó arra az esetre is, ha a lízingbe vevő adataiban bekövetkezett változás bejelentésének elmulasztása miatt hiúsult meg a kézbesítés. Az ÁSZF-t a felperes már keresetéhez csatolta és a XII.58. pontban írtakra az elsőfokú eljárásban és fellebbezésében is hivatkozott. Az alperes nem vonta kétségbe az ÁSZF. XII/58. pontjának érvényességét, és azt sem állította, hogy a Ptk-nak a szerződéskötéskor hatályos 205. § /5/ bekezdése értelmében ez a rendelkezés nem vált volna a szerződés részévé. Ezért a jogvita eldöntése során nem volt mellőzhető e rendelkezés alkalmazása.

Az alperes a lakcímnnyilvántartás szerint 2008. szeptember 16-ig lakott szám alatti címen, ahová a felperes 2007. október 30-án és 2007. november 28-án kelt fizetési felszólítását megküldte. A 2007. október 30-i és 2007. november 28-i fizetési felszólítások

vonatkozásában pedig bizonyította, hogy a posta megkísérelte azok kézbesítését az alperes akkori lakcímén, csak azok tartalmát nem ismerte meg az alperes, ugyanis a posta azokat „nem kereste” jelzéssel küldte vissza a felperesnek. Mivel e küldemények ebből következően a Ptk. 214. § /1/ bekezdésében írtaknak megfelelően megérkeztek az alpereshez, azokat az ÁSZF. ekkor hatályos és érvényes rendelkezései értelmében a postára adástól számított 5. munkanapon kézbesítettnek kell minősíteni. Erre tekintettel viszont azt kell megállapítani, hogy 2007. novemberi és decemberi időponttal kézbesítettnek minősülő fizetési felszólítások alapján az elévülés megszakadt. E körülményeknek azonban nem volt ügydöntő jelentősége, ugyanis a felperes a kétszeri eredménytelen fizetési felhívást követően már 2008. november 7-én érvényesítette az alperessel szemben követelését, a követelés érvényesítésére tehát 5 éven belül került sor. Az alperes elévülési kifogása alaptalan volt, tehát a másodfokú bíróság jogszabálysértéssel döntött a keresetet elutasító elsőfokú ítélet helybenhagyásáról. Mindezekre tekintettel szükségtelen volt annak vizsgálata is, hogy az alperes részéről a felpereshez intézett 2006. szeptember 11-én kelt levél, valamint a peres felek közötti 2006. november 17-én kelt engedményezési szerződés tartalmazta-e az alperes tartozást elismerő nyilatkozatát.

Az elsőfokú bíróság az 1.P.II.24.932/2009/2-II. számú végzésben eleget tett az alperes felé kioktatási kötelezettségének. Felhívta figyelmét, hogy az alperest terheli annak bizonyítása, miszerint a szerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek eleget tett, hogy a keresetben megjelölt összeggel nem tartozik, vagy csak részben tartozik. A felhívás alapján az alperes továbbra is fenntartotta azt az álláspontját, hogy a perbeli követelés elévült, és ugyan utalt arra, hogy a felperes 900.000 Ft-os kárt okozott részére azzal, hogy mindössze 525.000 Ft-ért értékesítette a perbeli személygépkocsit, ezzel kapcsolatban sem beszámítási kifogást, sem viszontkeresetet nem terjesztett elő. Ugyanakkor az elsőfokú ítélet azon ténymegállapításának helyességét, mely szerint az alperes nem vitatta a felperes által megjelölt tartozás fennállását, sem fellebbezésben, sem fellebbezési ellenkérelemben nem vonta kétségbe. Erre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság nem látott alapot a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett új eljárás, további bizonyítás elrendelésére.

A Legfelsőbb Bíróság a Ptk. 275. § /4/ bekezdésének első fordulata alapján a keresettel egyezően marasztalta az alperest.

Az alperes pervesztése folytán köteles megfizetni a felperes által fizetési meghagyáson és a kereseten, továbbá a fellebbezésen és

felülvizsgálati kérelmen lerótt összesen 281.600 Ft illetéket és a felperes jogi képviselete folytán az első, másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült jogtanácsosi munkadíjat, melyet mérsékelt összegben és ÁFA nélkül vett figyelembe a Legfelsőbb Bíróság. A perköltségről szóló döntés a Pp. 270. § /1/ bekezdésén, 78. § /1/ bekezdésén és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/, /5/ és /6/ bekezdésén alapul.

Budapest, 2011. június 21.

**.Vezekényi Ursula sk.a tanács elnöke
.Lőrincz Györgyné sk.előadó-bíró
Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk.bíró**